

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 09 0 U 037882 26 Uvp 2
Sarajevo, 27.08.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Vuković Josipa, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Čaušević-Dučić Mirsade, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja „Aarhus centar u BIH“ iz Sarajeva, ulica Behdžeta Mutevelića broj 39 i Fondacija Atelje za društvene promjene – AKT iz Sarajeva, ul. Štrosmajerova broj 4, protiv akta broj: UPI-05/2-19-5-67/20 od 24.10.2025. godine, tuženog Federalno ministarstvo okoliša i turizma Sarajevo, u upravnoj stvari izdavanja okolinske dozvole, odlučujući o zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom od strane tužitelja „Aarhus centar u BIH“, Sarajevo, protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 037882 25 U 2 od 03.03.2026. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 27.08.2026. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 037882 25 U 2 od 03.03.2026. godine, odbijena je tužba tužitelja „Aarhus centar u BIH“, Sarajevo, podnesena protiv rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je u tački 1. dispozitiva izdata okolinska dozvola investitoru „Ecco-Crima“ d.o.o Prozor-Rama za izgradnju i korištenje MHE na rijeci Rama (5 mHE u nizu) mHE Gradina, mHE Modri Vir, mHE Crni most, mHE Gračanica i mHE Marina pećina, na zemljištu označenom kao k.č.13/1,1/94/1, KO P., k.č.18/1, k.č.1/92/1 KO G. k.č.36/1/1 KO Kovačevo polje, k.č.1/103, 2/153/2 KO V., ukupno instalirane snage MHE iznosi 3.462 kW, te tačkama 2. - 7. dispozitiva rješenja utvrđeni objekti/instalacije za koje se izdaje okolišna dozvola i to lokacija, opis projekta mHE Gradina, mHE Modri Vir, mHE Crni most, mHE Gračanica i mHE Marina pećina, uticaj na okoliš i mjere zaštite okoliša (uticaji u fazi građenja, uticaji u fazi eksploatacije), značaj uticaja i mjere spriječavanja, mjere zaštite voda, zemljišta, zraka, zaštite od buke, vegetacije, kulturno-istorijskog naslijeđa (u fazi građenja i fazi eksploatacije), te ostale mjere radi usklađivanja sa osnovnim obavezama investitora - mjere nakon zatvaranja postrojenja, sistem monitoringa, izvještavanje i period važenja dozvole (pet godina od dana uručenja stranci).

Protiv navedene presude Kantonalnog suda u Sarajevu tužitelj je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje zbog povrede federalnog zakona ili drugog federalnog propisa, zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku, te navodeći da je tuženi organ, rješavajući po slobodnoj ocjeni, prekoračio granice ovlaštenja koja su mu data pravnim propisima. U zahtjevu je navedeno da je predmetni postupak proveden kao ponovni nakon ranije donesene presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 037882 20 U od 20.05.2024. godine, te da je u ponovljenom postupku investitor „Ecco-Crima“ d.o.o Prozor-Rama 11.11.2024. godine podnio zahtjev za obnovu/produženje rješenja o okolinskoj dozvoli, ali da nije postojao pravni osnov za obnovu, niti za izdavanje nove okolinske dozvole bez nove studije o procjeni uticaja na okoliš, jer član 54a. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03 i 38/09) ne dozvoljava obnovu okolinske dozvole, već samo izdavanje okolinske dozvole, pa je bilo nužno uraditi novu Studiju o procjeni uticaja na okoliš, a u konkretnom slučaju je Federalno ministarstvo okoliša i turizma donijelo osporeno rješenje na temelju pozitivne ocjene Studije o procjeni uticaja na okoliš za male hidroelektrane (5 mHE u nizu) na rijeci Rami, Općina Prozor-Rama urađene u postupku izdavanja okolišne dozvole broj: UPI-05/2-23-11-138/14-MK od 08.06.2015. godine, koja studija je, dakle, stara više od 10 godina i ne daje uvid aktuelnog stanja na terenu i pravi uticaj projekta, pri čemu prijašnja studija ne ispunjava uslove za sadržaj studije iz Direktive 2011/92/EU uz dopune i izmjene iz Direktive 2014/52/EU, što je obavezno u zemljama Energetske zajednice poput Bosne i Hercegovine od 1. januara 2019. godine, a koja je transponirana tek 2021. godine u Federaciji BiH, a u obrazloženju osporenog rješenja na str. 34. tuženi daje nerelevantan odgovor na komentar da treba izraditi novu Studiju o procjeni uticaja na okoliš citirajući član 56. Zakona o zaštiti okoliša, a morao je primijeniti član 58. navedenog Zakona, pri čemu Kantonalni sud u pobijanoj presudi nije pravio razliku između postojećih i planiranih objekata. Nadalje je u zahtjevu istaknuto da javni uvid nije bio u skladu sa Zakonom o upravnom postupku Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj: 2/98, 48/99 i 61/22) niti sa Aarhuskom konvencijom, jer tuženi nije objavio dodatne dokumente i karte na javnom uvidu dopunjenog zahtjeva, odnosno nije objavio sve priloge koji su dostavljeni uz ovaj zahtjev, a veliki problem je bila nedostupnost za javnost studije „Istraživanje ihtiofaune rijeke Rame - nultu stanje“ Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru iz 2020. godine, što znači da javni uvid nije bio smislen niti svrsishodan, već formalan, jer javnost nije adekvatno informisana o svim činjenicama, što predstavlja propust u primjeni člana 6.6. Aarhuske konvencije. Navedeno je i da investitor nije adekvatno odgovorio na komentar da se lokacija nekih od mHE-a nalazi na lokaciji kandidatu za Emerald područje Rama: ..., koje bi trebalo biti pravno zaštićeno Bernskom konvencijom, jer investitor tvrdi da se mHE ne nalaze na tom području, ali bez dokaza koji su dostupni za javnost, a, kako je navedeno, navodno je investitor dostavio tuženom dodatne karte koje prikazuju lokaciju pet mHE, međutim tuženi ih nije objavio, pa nije jasno da li pokazuju da nema utjecaja na Emerald područje, a tužitelj je tokom postupka komentarisao da se područje gdje je planirana izgradnja preklapa sa Emerald područjem za šta je dostavio grafičke prikaze, dok investitor svoje tvrdnje iznosi bez dokaza, a iz samog zahtjeva se ne može vidjeti koja je tačna lokacija planiranih projekata, ali se na slici 8. na str. 14. vidi da je lokacija planiranog projekta barem djelimično unutar Emerald područja. Istaknuto je da u postupku ključni dokumenti nisu bili dostupni za javnost što nije u skladu sa članovima 5., 6. i 7. Zakona o upravnom postupku FBiH, jer je tuženi bio dužan da strankama omogući da što lakše zaštite i ostvare svoja prava (u ovom slučaju učestvovanje u javnom uvidu na

informisan način uz pristup okolinskim informacijama) i da osigura efikasno ostvarivanje prava i interesa građana što obuhvata dobru organizaciju na izvršavanju poslova organa, koja osigurava brzo, potpuno i kvalitetno rješavanje upravnih stvari u upravnom postupku uz svestrano razmatranje tih stvari, kao i da je tuženi bio dužan utvrditi pravo stanje stvari i u tom cilju morao je utvrditi sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja, a što nije bilo moguće kad su ključni dokumenti bili nedostupni za javnost.

Podnositelj zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke je istakao i da je u postupku komentarisao da „neće biti moguće da investitor pribavlja i okolinsku dozvolu i energetska dozvolu prije 03.08. kada je bio zakonski rok za pribavljanje energetske dozvole“, ali je tuženi nastavio postupak i izdao okolinsku dozvolu u oktobru, a u obrazloženju je navedeno da energetska dozvola nije u nadležnosti tuženog, kao da se ne radi o jedinstvenoj Vladi Federacije koja mora ujednačeno da poštuje postupke i procedure, te zakone, a ovo predstavlja kršenje odredbi članova 5., 6. i 7. Zakona o upravnom postupku, jer tuženi nije osigurao ostvarivanje prava i interesa ni građani ni investitora, nego je gubio vrijeme svih u postupku koji nije mogao završiti time da investitor na vrijeme dobije potrebnu energetska dozvolu.

Nadalje je navedeno da se planirane hidroelektrane trebaju graditi na rijeci Rami, a rijeke su u skladu sa članom 1. stav 2. tačka 4. Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 18/05, 29/06, 85/06, 41/07, 74/07, 99/07, 58/08 i 22/22) kategorisane kao državna imovina kojom je zabranjeno raspolaganje, a članom 2. navedenog Zakona jasno je propisano da bez obzira na odredbe bilo kojeg drugog zakona ili propisa, državnom imovinom može raspolagati isključivo država Bosna i Hercegovina, kao njen titular, u skladu s odredbama ovog Zakona, te da je svaka odluka, akt, ugovor ili bilo koji drugi pravni instrument, kojim se raspolaže imovinom iz člana 1. ovog Zakona suprotno odredbama ovog Zakona, ništav, pa je navedeno da se to odnosi i na svaki pravni akt kojim se omogućava raspolaganje, korištenje ili promjena namjene državne imovine bez obzira na fazu postupka, te da je tuženi osporenim aktom de facto omogućio korištenje i prenamjenu državne imovine, jer okolinska dozvola predstavlja pravni osnov za dalje izdavanje građevinske dozvole što za posljedicu ima raspolaganje državnim zemljištem, čime je okolinska dozvola ništava u smislu odredbe člana 2. Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH, pa je zbog svega navedenog predložio da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine, uz naknadu troškova postupka.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje tuženi organ i zainteresovano lice „Ecco-Crima“ d.o.o Prozor-Rama predložili su da se zahtjev odbije, dok je zainteresovano lice Fondacija Atelje za društvene promjene-AKT iz Sarajeva u svom odgovoru na zahtjev istakla da zahtjev za vanredno preispitivanje smatra osnovanim i da pobijanu presudu treba ukinuti.

Ovaj Sud je na osnovu su člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijanog rješenja u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Iz stanja upravnog spisa proizilazi da je, kako je već naprijed navedeno, osporenim rješenjem tuženog izdata okolinska dozvola investitoru „Ecco-Crima“ d.o.o Prozor-Rama za izgradnju i korištenje MHE na rijeci Rama (5 mHE u nizu) mHE Gradina, mHE Modri Vir, mHE Crni most, mHE Gračanica i mHE Marina pećina. Postupak u kojem je doneseno ovo rješenje pokrenut je zahtjevom zainteresovanog lica iz ovog upravnog spora „Ecco-Crima“ d.o.o Prozor-Rama podnesenim dana 29.04.2020. godine po kojem zahtjevu je doneseno rješenje tuženog organa Federalnog ministarstva okoliša i turizma Sarajevo, broj: UPI-05/2-02-19-5-67/20 od 26.08.2020. godine na osnovu odredbi tada važećeg Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03 i 39/09), a ovo rješenje, po tužbi istog tužitelja „Aarhus centar u BiH“ Sarajevo, poništeno je ranijom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 037882 20 U od 20.05.2024. godine zbog čega je postupak koji je prethodio donošenju osporenog rješenja tuženog od 24.10.2025. godine proveden u skladu sa odredbama istog Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03 i 39/09), a budući je odredbom člana 146. stav 6. u međuvremenu donesenog Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21) propisano da će postupci započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona, biti okončani u skladu sa odredbama propisa koji je bio na snazi prije stupanja na snagu ovog Zakona.

Kako je već navedeno, spomenutom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 037882 20 U od 20.05.2024. godine poništeno je prvobitno doneseno rješenje tuženog organa Federalnog ministarstva okoliša i turizma Sarajevo, broj: UPI-05/2-02-19-5-67/20 od 26.08.2020. godine i predmet vraćen tuženom na ponovni postupak, nakon čega je tuženi aktom od 06.06.2024. godine pozvao podnositelja zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole (u daljem tekstu: investitor) da se izjasni da li ostaje kod zahtjeva za izdavanje rješenja o okolinskoj dozvoli, pa je investitor dana 21.06.2024. godine obavijestio tuženog da ostaje kod zahtjeva za izdavanje obnovljenog rješenja o okolinskoj dozvoli, a ovaj zahtjev dopunjen je 25.04.2025. godine, te je, nakon provedenog postupka, doneseno osporeno rješenje, kojim je izdata predmetna okolinska dozvola čiju zakonitost i pravilnost je tužitelj osporavao podnošenjem tužbe koja je odbijena pobijanom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 037882 25 U 2 od 03.03.2026. godine, protiv koje je tužitelj podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Po ocjeni ovog Suda donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon, niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari zbog čega je zahtjev za vanredno preispitivanje neosnovan.

Naime, tužitelj u podnesenom zahtjevu za vanredno preispitivanje u cjelosti ponavlja navode iznesene u provedenom postupku za izdavanje predmetne okolinske dozvole i u tužbi kojom je pokrenut predmetni upravni spor, a na iste su već dijelom odgovorili i tuženi u osporenom rješenju i prvostepeni sud u pobijanoj presudi i za svoje odluke dali jasne, potpune i uvjerljive razloge koji nisu dovedeni u pitanje navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje.

Prije svega, tužitelj i u upravnom postupku i u upravnom sporu ističe da nije postojao pravni osnov za obnovu okolinske dozvole, jer član 54a. Zakona o zaštiti

okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03 i 38/09) ne dozvoljava obnovu okolinske dozvole, već samo izdavanje okolinske dozvole

Odredbom člana 54a. Zakona o zaštiti okoliša (koji je dodat članom 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj: 39/09)) u stavu 1. je propisano šta sadrži zahtjev za izdavanje okolinske dozvole; u stavu 2. da se za pogone i postrojenja za koje je obavezna izrada studije o procjeni uticaja na okoliš, uz zahtjev za izdavanje okolinske dozvole umjesto podataka iz stava 1. ovog člana podnosi studija o uticaju na okoliš, te u stavu 3. da je investitor dužan studiju o procjeni uticaja na okoliš dostaviti na ocjenu nadležnom ministarstvu u roku od šest mjeseci od dana donošenja zaključka o izradi studije.

Međutim, tužitelj insistirajući na odredbi člana 54a. zanemaruje odredbu člana 54. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj: 33/03), čijim je stavom 1. izvornog teksta Zakona propisano da nadležni organ neće izdati urbanističku saglasnost ili druge neophodne saglasnosti za projekte kojima je neophodna procjena uticaja na okoliš, ukoliko uz zahtjev nije dostavljeno okolinska dozvola, a članom 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj: 39/09) dodati su novi stavovi 2., 3. i 4. kojim je propisano da se za izdavanje okolinske dozvole podnosi zahtjev za izdavanje okolinske dozvole, da okolinsku dozvolu izdaje nadležno ministarstvo u formi rješenja, te da se okolinska dozvola izdaje: donošenjem rješenja za izdavanje okolinske dozvole u slučajevima gdje nije potrebna prethodna procjena uticaja na okoliš, donošenjem rješenja za izdavanje okolinske dozvole nakon provedene procedure prethodne procjene uticaja na okoliš u slučajevima gdje je potrebna samo prethodna procjena uticaja na okoliš, donošenjem rješenja za izdavanje okolinske dozvole nakon prihvaćene studije o uticaju na okoliš i donošenjem rješenja za izdavanje okolinske dozvole nakon prihvaćene studije o uticaju na okoliš.

Imajući u vidu citirane zakonske odredbe jasno je da Zakon o zaštiti okoliša ne poznaje obnovu ili produženje okolinske dozvole, u kom dijelu su jedino tačni navodi zahtjeva. Ali tužitelj, ističući ove navode, zanemaruje da je osporenim rješenjem tuženog izdata okolinska dozvola, što znači da je tuženi upravo postupao u skladu sa navedenim zakonskim odredbama i nije niti obnovio, niti produžio okolinsku dozvolu, već je istu izdao osporenim rješenjem, a zahtjev investitora je nazvan zahtjevom za izdavanje obnovljenog rješenja o okolinskoj dozvoli iz razloga što je isti investitor već imao izdatu okolinsku dozvolu kojoj je istekla vremenska važnost.

Nadalje, upravo citirana odredba člana 54. u stavu 4. propisuje donošenje rješenja za izdavanje okolinske dozvole u slučajevima gdje nije potrebna prethodna procjena uticaja na okoliš, što je u konkretnom postupku bio slučaj, jer je tuženi u obrazloženju osporenog rješenja dao ocjenu da nije bila potrebna izrada nove Studije o procjeni utjecaja na okoliš, jer izmijenjena odredba člana 56. reguliše pogone i postrojenja podložne procjeni utjecaja na okoliš, te je istom u stavu 1. propisano da će se provedbenim propisom utvrditi pogoni i postrojenja ili znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš, te pogoni i postrojenja ili znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja za koje će nadležno ministarstvo odlučiti je li potrebna procjena uticaja na okoliš, a stavom 2. definisano da se pod znatnom izmjenom pogona i postrojenja smatra rast više od 25% u povećanju proizvodnje, upotrebe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija ili

proizvodnje otpada i rast više od 25% u posljednjih deset godina u povećanju proizvodnje, upotrebe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija ili proizvodnje otpada, a kojeg prema utvrđenju iz provedenog postupka nije bilo, jer je u obrazloženju osporenog rješenja jasno navedeno da se ne radi o povećanju proizvodnje energije u odnosu na stanje iz prethodne Studije, odnosno okolišne dozvole, da se ne mijenja ništa u projektnoj dokumentaciji, niti lokacijama planiranih malih elektrana, a za sve mHE su izdati vodni akti i urbanističke saglasnosti, čime je ocjena da nije bila potrebna izrada nove Studije o procjeni utjecaja na okoliš objašnjena kroz kontinuitet ranije izdate okolinske dozvole za istih 5 (pet) malih elektrana. Ova ocjena tuženog organa nije dovedena u pitanje navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje, jer tužitelj samo ističe da se radi o staroj Studiji uticaja, ali nije ponudio bilo kakve dokaze da postoji rast više od 25% u povećanju proizvodnje, upotrebe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija ili proizvodnje otpada ili da postoji rast više od 25% u posljednjih deset godina, a u zahtjevu za vanredno preispitivanje samo navodi da je „neadekvatan odgovor tuženog“, što, po ocjeni ovog Suda, predstavlja samo tužiteljevu subjektivnu ocjenu o neadekvatnosti, ali zaključak tuženog da ne postoji predmetni rast više od 25% u odnosu na stanje iz prethodne Studije nije na bilo koji način konkretno osporen, a zbog čega nisu osnovani navodi zahtjeva da se morao primijeniti član 58. navedenog Zakona, koji normira prethodnu procjenu uticaja na okoliš.

Isti je stav ovog Suda i po pitanju navoda da je u postupku isticao „neće biti moguće da investitor pribavlja i okolinsku dozvolu i energetske dozvolu prije 03.08. kada je bio zakonski rok za pribavljanje energetske dozvole, ali je tuženi nastavio postupak i izdao okolinsku dozvolu u oktobru“, pri čemu bi iz ovakve formulacije proizlazilo da investitor neće moći pribaviti energetske dozvolu poslije 03.08., a ne kako se navodi „prije“.

U svakom slučaju, po ocjeni ovog Suda, pravilno je tuženi cijenio da je izdavanje energetske saglasnosti u nadležnosti Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije shodno odredbama Zakona o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 60/23), kao i Pravilnika o izdavanju energetske dozvole („Službene novine Federacije BiH“, broj: 51/24), te da je pitanje da li će investitor moći ishodovati istu pitanje drugog upravnog postupka, a ne konkretnog postupka za izdavanje okolinske dozvole koji se provodi shodno Zakonu o zaštiti okoliša, a pravilnost ovog zaključka tuženog nije dovedena u pitanje navodima zahtjeva da se „radi o jedinstvenoj Vladi Federacije koja mora ujednačeno da poštuje postupke i procedure, te zakone“, zbog čega, po ocjeni ovog Suda, ni na koji način nisu povrijeđene odredbe članova 5., 6. i 7. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98, 48/99 i 61/22), dok navodi o tome da „tuženi nije osigurao ostvarivanje prava i interesa ni građani ni investitora, nego je gubio vrijeme svih u postupku koji nije mogao završiti time da investitor na vrijeme dobije potrebnu energetske dozvolu“, ni na koji način nisu mogli uticati na odluku ovog Suda jer Zakonom o upravnim sporovima nije predviđena mogućnost osporavanja konačnog upravnog akta kojim su povrijeđena prava drugog lica, pogotovo ako je to drugo lice investitor čijem je zahtjevu udovoljeno, kao što je to u konkretnom slučaju, pa je bez značaja ukazivanje na (navodne) povrede Zakona o upravnom postupku na štetu tog investitora.

Isto tako tužitelj nije ponudio valjane dokaze ni za tvrdnje da je Općini Prozor-Rama uputio zahtjev za raskidanje koncesionog ugovora i o tome obavijestio tuženog, jer je dostavio samo fotokopiju zahtjeva za raskidanje koncesionog ugovora za 5 (pet) mHE u nizu na rijeci Rami ili oduzimanje koncesije za 5 (pet) mHE u nizu na rijeci Rami naslovljen na Općinu Prozor-Rama, ali bez dokaza o prijemu ovog zahtjeva u Općini Prozor-Rama ili predaji na PTT službu, pa ni ovi navodi nisu na bilo koji način bili od uticaja na odluku ovog Suda.

Nadalje, iz stanja upravnog spisa proizilazi da je prvostepeni sud pravilno cijenio da je tuženi uključio javnost u postupak izdavanja okolinske dozvole shodno odredbi člana 30. stav 2. Zakona o zaštiti okoliša Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03 i 38/09), odnosno omogućio javnosti pristup informacijama i mogućnost učestvovanja u odlučivanju, te da su u obrazloženju osporenog rješenja (18. do 34. stranica) citirani komentari i odgovori na komentare, a što nesporno ukazuje da je zainteresovana javnost ispravno uključena, kao i da je tuženi postupio u skladu sa odredbama članova 36., 37. i 58. stav 3. navedenog Zakona o zaštiti okoliša, nakon čega je, ocjenom dokumentacije koju je investitor dostavio uz zahtjev, te ocjenom dostavljenih komentara i primjedbi, tuženi ocijenio da su ispunjeni uslovi za izdavanje okolinske dozvole.

Slijedom navedenog se ne mogu prihvatiti navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje da tuženi nije pravilno uključio javnost u postupak izdavanja okolinske dozvole jer nije objavio sve priloge koji su dostavljeni uz ovaj zahtjev, jer tužitelj za ove tvrdnje nije ponudio bilo kakve dokaze. Naime, postupak uključivanja javnosti u postupku izdavanja okolinske dozvole podrazumijeva komentare i odgovore na komentare, ali sudski postupak i vođenje istog zasniva se na dokazivanju tvrdnji, a za ove tvrdnje tužitelj nije u bilo kojoj fazi upravnog postupka i upravnog spora ponudio dokaze u vidu snimljenih objavljenih materijala u odgovarajućoj elektronskoj formi ili tvrdoj kopiji u vrijeme objave i slično.

Što se tiče navoda da je “veliki problem bila nedostupnost za javnost studije „Istraživanje ihtiofaune rijeke Rame - nulto stanje“ Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru iz 2020. godine, isticanjem ovih navoda tužitelj zanemaruje da je u Javnom uvidu i obavještenjima koje je poslao tuženi navedeno da je zahtjev za izdavanje okolinske dozvole sa priložima i pratećom dokumentacijom dostupan na uvid svim zainteresovanim licima, što znači da je (u slučaju da neki prilozi nisu objavljeni, a što takođe nije dokazano) tužitelj mogao izvršiti uvid u iste kod tuženog. Pri tome, i prema odredbi člana 79. stav 2. Zakona o upravnom postupku pravo da razgleda spise i da o svom trošku prepíše pojedine spise ima svako lice koje učini vjerovatnim svoj pravni interes za to, kao i društvena organizacija i udruženje građana, ako za to postoji opravdan interes, pa je tužitelj i na osnovu ovih odredbi imao mogućnost da se upozna s ovom studijom, a što je sve u skladu sa odredbom člana 6.6. Aarhuske konvencije, koja propisuje zainteresiranoj javnosti pristup u cilju pregleda, na zahtjev gdje se tako traži po nacionalnom pravu, besplatno i čim je prije moguće, svih informacija relevantnih za odlučivanje iz ovog člana koje su raspoložive u vrijeme postupka učešća javnosti.

Po ocjeni ovog Suda neosnovni su i navodi da investitor nije adekvatno odgovorio na komentar da se lokacija nekih od mHE-a nalazi na lokaciji kandidovanoj za Emerald područje Rama: ..., koje bi trebalo biti pravno zaštićeno Bernskom

konvencijom, jer su dispozitivu osporenog rješenja navedene tačne lokacije: za mHE Gradina u tački 2.2.1., za mHE Modri vir u tački 2.2.2., za mHE Crni most u tački 2.2.3., za mHE Gračanica u tački 2.2.4. i za mHE Marina pećina u tački 2.2.5., a u obrazloženju osporenog rješenja jasno je navedeno da se područje koje je nominovano kao kandidat za Emerald mrežu u okviru Bernske konvencije nalazi izvan područja bilo kakvih uticaja izgradnje i eksploatacije planiranih malih hidroelektrana na rijeci Rami uz ukazivanje na tačno pobrojane slike 1., 2., 5. i 6. u dopunjenom zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole, a nakon čega je to detaljno objašnjeno, tako da se i po pitanju ovih navoda radi o subjektivnoj ocjeni tužitelja da nije dat adekvatan odgovor, pri čemu tužitelj ni za tvrdnje da se lokacija nekih od mHE-a nalazi na lokaciji kandidatu za Emerald područje Rama: ... nije punudio bilo kakve dokaze, već su same tvrdnje paušalno iznesene - „neke od mHE“ i „barem djelimično unutar Emerald područja“. Isto tako, tužitelj i u tužbi kojom je pokrenut predmetni upravni spor i u zahtjevu za vanredno preispitivanje navodi da je za ove tvrdnje dostavio grafičke prikaze, ali prema stanju spisa nema dokaza za to, jer tužitelj u aktima: Komentari na dopunjeni zahtjev za obnovu okolišne dozvole broj: 02-308/25 od 23.05.2025. godine, Komentari na odgovor na primjedbe i komentare podnesene na dopunjeni zahtjev za izdavanje obnovljene okolišne dozvole za izgradnju i eksploataciju malih hidroelektrana na rijeci Rami, Općina Prozor-Rama broj: 02-388/25 od 24.06.2025. godine i “Komentari na odgovore investitora na Dopunjeni Zahtjev za obnovu okolišne dozvole za 5 MHE na rijeci Rama“ broj: 02-453/25 od 22.07.2025. godine iznosi tvrdnje da bi izgradnja i rad malih hidroelektrana imala značajan negativan uticaj na kandidovano Emerald područje, da je barem jedna mHE planirana na tom području i da je neadekvatan odgovor investitora, ali se u ovim aktima ne spominju bilo kakvi grafički prikazi, niti su isti dostavljeni ni u provedenom upravnom postupku, a ni uz tužbu kojom je pokrenut ovaj upravni spor zbog čega su i ovi navodi ocijenjeni paušalnim i neosnovanim.

Što se tiče navoda koji se odnose na zabranu raspolaganja državnom imovinom, koje je prvostepeni sud propustio ocijeniti, ovi navodi zahtjeva nisu od uticaja na odlučivanje u predmetnom upravnom sporu, jer je u konkretnom slučaju izdata okolinska dozvola - rješenje kojim se propisuju mjere i uslovi zaštite okoliša tokom izgradnje i rada određenog pogona ili postrojenja, koja se izdaje na osnovu provedenog postupka utvrđivanja mjera zaštite okoliša i koja predstavlja jedan od preduslova za odobravanje izgradnje i rada i pogona i postrojenja na planiranim lokacijama, a ne predstavlja raspolaganje državnom imovinom, niti njenu prenamjenu, kako to pogrešno tužitelj interpretira.

Navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje da je tuženi organ rješavajući po slobodnoj ocjeni, prekoračio granice ovlaštenja koja su mu data pravnim propisima istaknuti su potpuno paušalno, pri čemu iz stanja spisa ne proizilazi da je osporeno rješenje doneseno po slobodnoj ocjeni na osnovu ovlaštenja datog zakonom ili na zakonu zasnovanom propisu u smislu odredbe člana 4. stav 2. Zakona o upravnom postupku.

Slijedom svega izloženog svi navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje su neosnovani i nisu doveli u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude i osporenog rješenja, jer su i prvostepeni sud i tuženi organ dovoljno obrazložili svoje odluke i za iste dali jasne razloge, koje prihvata i ovaj Sud.

Pri tome, ovaj Sud primjećuje da su protiv osporenog rješenja tuženog organa tužbe podnijeli podnositelj zahtjeva za vanredno preispitivanje „Aarhus centar u BiH“ iz Sarajeva i Fondacija Atelje za društvene promjene-AKT iz Sarajeva, tako da su kod Kantonalnog suda u Sarajevu otvoreni spisi broj 09 0 U 037882 25 U 2 i broj 09 0 U 050390 25 U, pa je rješenjem broj 09 0 U 037882 25 U 2 od 03.12.2025. godine izvršeno spajanje predmeta i predmet se nastavio voditi pod brojem 09 0 U 037882 25 U 2, a da je prvostepeni sud odlučio o odbijanju jedne tužbe, jer izreka presude glasi: „Tužba se odbija“. U situaciji kakva je predmetna spajanje postupka je izvršeno pravilno, jer se protiv jednog osporenog akta ne mogu voditi dva upravna spora, ali su u takvoj situaciji predmet odlučivanja i dalje dvije tužbe, pa se izrekom presude mora riješiti o sudbini obje tužbe, što je prvostepeni sud u konkretnom slučaju propustio učiniti, ali to nije moglo dovesti do drugačije odluke ovog Suda budući je pobijanom presudom pravilno negativno riješeno po tužiteljevoj tužbi.

Kako tužitelj nije uspio sa podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke, to je odbijen i zahtjev za naknadu troškova postupka, na osnovu odredbe člana 386. Zakona o parničnom postupku, koji se primjenjuje shodno odredbi člana 55. Zakona o upravnim sporovima, pri čemu je zahtjev postavljen i potpuno paušalno, bez specifikacije troškova postupka koji se potražuju.

Imajući u vidu naprijed izneseno ovaj Sud je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar

Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća

Vuković Josip, s.r.